

C. Tilskud til amtskommunerne.

Det vil være muligt at opstille et generelt tilskud til amtskommunerne efter tilsvarende retningslinier som for tilskuddet til kommunerne.

Ved fordeling af et generelt statstilskud efter objektive udgiftskriterier vil samtlige amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg kommuner være berettigede til tilskud. For Københavns og Frederiksberg kommuners vedkommende er dette en konsekvens af, at disse kommuner afholder samme udgifter som amtskommunerne. Lægges hovedvægten på en udligning mellem provinsens amtskommuner og hovedstadsområdet — de tre amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg kommuner — vil det frem for tilskud efter objektive kriterier være at foretrække at forhøje det amtskommunale skattegrundlagstilskud. Dette vil virke som et indbyggertilskud til de amtskommuner, der modtager skattegrundlagstilskud, d. v. s. samtlige amtskommuner bortset fra Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtskommuner.

Under forhandlingerne med de kommunale organisationer har repræsentanterne for Københavns og Frederiksberg kommuner argumenteret for indførelsen af et tilskud efter objektive kriterier til amtskommunerne samt til Københavns og Frederiksberg kommuner. Ved vurderingen af konsekvenserne af anvendelsen af objektive udgiftskriterier må efter Københavns og Frederiksberg kommuners repræsentanters opfattelse ikke blot tages hensyn til bortfaldet af de hidtidige vejrefusioner, men også til den ændrede vejklassificering, som måtte blive en følge af forslaget om en ændret kompetencefordeling på vejområdet. Konsekvensen af en ændret klassificering vil formentlig være merudgifter, specielt for hovedstadsområdet, og Københavns og Frederiksberg kommuners repræsentanter finder derfor ikke, at det på nuværende tidspunkt er muligt at drage almindelige udligningsmæssige konsekvenser, herunder at inddrage spørgsmålet om forhøjelse af skattegrundlagstilskuddet.

Så længe problemerne omkring en kommende hovedstadsordning ikke er endeligt afklarede, vil det være mest hensigtsmæssigt at lægge vægt på hensynet til landsudligningen og derfor for amtskommunernes vedkommende foretage en forhøjelse af skattegrundlagstilskuddet. Der er imidlertid en grænse for, i hvilket omfang denne fremgangsmåde kan følges uden at give overudligning til de tilskudsmodtagende amtskommuner. Det kan derfor i forbindelse med senere overførsler af udgifter og opgaver blive nødvendigt at indføre et tilskud efter

objektive kriterier til amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner.

D. De beløbsmæssige konsekvenser af omlægningen af byrde- og kompetencefordelingen på vejområdet.

Som nævnt under A har den konkrete anledning til udformning af et generelt tilskud efter udgiftskriterier været planerne om at ophæve den automatiske vejrefusion og de påtænkte omlægninger af kompetencefordelingen på vejområdet. De samlede beløbsmæssige virkninger af disse ændringer samt kompensation ved generelle tilskud til kommuner og amtskommuner fremgår af oversigten nedenfor. Beregningen af kommunernes og amtskommunernes udgifter er foretaget på grundlag af de budgetterede vejrefusioner for 1971-72, der inkluderer kommunernes beregnede tab som følge af loven om begrænsning af vejrefusionen (lov nr. 518 af 23. december 1970). Kompensationen i form af generelle tilskud fra staten er derimod opgjort på grundlag af forholdene i 1970-71, d. v. s. før loven om begrænsning af vejrefusionen. Herved opstår der en statslig merudgift på 117,6 mill. kr., fordelt med 56,4 mill. kr. til kommunerne og 61,2 mill. kr. til amtskommunerne. Merudgiften er dog kun tilsyneladende, idet det er forudsat, at vejfondstilskuddene skal bortfalde, når de bindende tilsagn om tilskud er indfriet. Endvidere vil forslaget indebære, at en række kommuner vil blive belastet med ret betydelige udgifter som følge af en ændret klassificering af vejnettet i de større byområder.

Kommunernes og amtskommunernes merudgifter efter ændring i byrde- og opgavefordelingen på vejområdet og efter generelle tilskud.

	mill. kr.
1. Statens udgift til kommunernes vejvæsen før refusionsbortfald = statens refusion af kommunernes vejudgifter 1971-72.....	278,8
2. Kompensation til kommunerne ved tilskud efter udgiftsbehov.....	335,2
3. = 1 ÷ 2. Kommunernes merudgifter... ÷	56,4
4. Statens udgift til amtskommunernes vejvæsen før refusionsbortfald og opgaveomlægning = statens refusion af amtskommunernes vejudgifter 1971-72.....	187,2
5. Statens udgift til amtskommunernes vejvæsen efter refusionsbortfald og opgaveomlægning = samlede driftsudgifter til hovedlandeveje og landeveje	